

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
LUČKIH UPRAVA

Zagreb, svibanj 2015.

SADRŽAJ

stranica

SAŽETAK.....	i
PREDMET, CILJEVI, PODRUČJA I METODE REVIZIJE	1
KRITERIJI ZA OCJENU PRAVILNOSTI POSLOVANJA.....	3
IZRAŽENA MIŠLJENJA.....	4
OSNOVNI PODACI O LUČKIM UPRAVAMA.....	5
Prihodi i rashodi.....	6
Imovina, obveze i vlastiti izvori	8
NALAZ REVIZIJE.....	13
ZAKLJUČAK.....	19

SAŽETAK

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju 14 lučkih uprava, kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2013.

Ciljevi revizije bili su provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja, primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje te pravilnost stjecanja prihoda i ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena samo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom, kao i pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Prihodi lučkih uprava obuhvaćenih revizijom iznosili su 284.666.176,00 kn, a rashodi 218.621.108,00 kn. Višak prihoda za 2013. iskazalo je jedanaest lučkih uprava u ukupnom iznosu 74.644.897,00 kn, a manjak prihoda tri lučke uprave u ukupnom iznosu 8.599.829,00 kn.

O financijskim izvještajima i poslovanju lučkih uprava za 2013. izraženo je šest bezuvjetnih, sedam uvjetnih i jedno nepovoljno mišljenje (Županijska lučka uprava Rab). Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji su utjecali na izražavanje mišljenja odnose se na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, programe i projekte te postupke javne nabave.

Revizijom je utvrđeno:

- Financijskim planovima pojedinih lučkih uprava nisu planirane neke vrste prihoda, a kod značajnijih odstupanja prihoda i rashoda u odnosu na financijski plan, nisu donesene njegove izmjene. Pojedini programi rada nisu cjeloviti, a iskazani prihodi i rashodi u izvještaju o izvršenju godišnjeg programa rada i razvoja te financijskim izvještajima lučkih uprava nisu istovjetni.
- U području računovodstvenog poslovanja nepravilnosti se odnose na evidentiranje poslovnih događaja u poslovne knjige, zaključivanje poslovnih knjiga nakon roka propisanog za predaju financijskih izvještaja, popis imovine i obveza te vođenje evidencije putnih naloga. Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima po vrstama prema računskom planu neprofitnih organizacija, a kod iskazivanja pojedinih vrsta prihoda nije primjenjeno računovodstveno načelo nastanka događaja, što je utjecalo na istinitost financijskih izvještaja.
- Kod pojedinih lučkih uprava naplata prihoda od lučkih pristojbi obavlja se na način da lučka uprava prijevozniku ispostavlja mjesečne račune na temelju dostavljenih izvješća broдача, koja sadrže iznos naplaćene lučke pristojbe, a ne i podatke o broju prevezenih putnika i vozila te ukupnoj vrijednosti prodanih karata, koje služe kao osnovica za obračun lučke pristojbe. Lučke uprave nisu zatražile od broдача dostavu izvješća s potrebnim podacima, a izdani paragon blokovi vezani uz naplatu pristojbi ne slijede numerički niz kronološkim redom. Dužnicima su upućivane opomene, a za manji dio potraživanja pokrenuti su postupci ovrhe. S obzirom da druge mjere naplate potraživanja nisu poduzimane, potraživanja su i dalje vrijednosno značajna.
- Jedna lučka uprava je isplaćivala stimulacije pojedinim zaposlenicima bez primjene kriterija utvrđenih unutarnjim aktom te isplatu stimulacije za postignute uspješne rezultate poslovanja koji nisu predviđeni unutarnjim aktom i ugovorom o radu. Također je pojedinim zaposlenicima isplaćivala stimulacije na temelju odluka ravnatelja, a bez propisivanja kriterija i mjerila za utvrđivanje stimulativnog dijela plaće i uvjeta za isplatu nagrade.
- Kod jedne lučke uprave, odlukom ravnatelja, za dugotrajnu imovinu u upotrebi nabavljenu u prethodnim godinama, kao rashod priznata je amortizacija u visini jedne trećine obračunane amortizacije prema propisanim stopama, zbog čega su rashodi manje iskazani.

- Pojedine lučke uprave nisu sastavile plan nabave i njegove izmjene te Registar ugovora o javnoj nabavi niti ih objavile na svojim mrežnim stranicama, a pojedine lučke uprave nisu izvješće o javnoj nabavi dostavile tijelu nadležnom za sustav javne nabave. Obavijest o zaključivanju ugovora za nepredviđene radove nije objavljena u Elektroničkom oglasniku javne nabave, za pojedine usluge i radove nisu provedeni planirani postupci javne nabave, a nabava roba (električne energije) obavljena je bez primjene propisanih postupaka nabave, izravnim ugovaranjem. Za ugovorene radove nakon pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave, zaključen je dodatak ugovoru za dodatne radove, čime je povećana vrijednost radova za 27,1 %.

Državni ured za reviziju je dao sljedeće naloge i preporuke:

- Lučkoj upravi koja nije ustrojila učinkovite unutarnje kontrole, što je utjecalo na pojavu nepravilnosti u više područja (planiranje i računovodstveno poslovanje, naplata i evidentiranje prihoda, trošenje sredstava, evidentiranje kapitalnih ulaganja, postupci javne nabave te izvješćivanje o ostvarenju godišnjeg programa), Državni ured za reviziju je naložio unaprjeđenje sustava unutarnjih kontrola, donošenje pisanih procedura i uputa za značajnije poslovne procese te poduzimanje radnji za uređenje načina rada kako bi se osigurao kvalitetni nadzor financijsko materijalnog poslovanja lučke uprave.
- Radi kontrole naplate lučke pristojbe, Državni ured za reviziju je naložio zatražiti od linijskog prijevoznika dostavu podataka o broju prevezenih putnika i vozila u skladu s odredbama Pravilnika o kriterijima za određivanje namjene pojedinog dijela luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja, način plaćanja veza, uvjete korištenja te određivanje maksimalne visine naknade i raspodjele prihoda. Naložio je poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima te je predložio propisati uvjete, kriterije i postupke provođenja mjera naplate i otpisa potraživanja.
- S obzirom da je uočeno da jedna lučka uprava nije provjeravala izvršavanje plana i godišnjeg operativnog programa rada ovlaštenika koncesije niti je o tome podnijela izvješće upravnom vijeću, Državni ured za reviziju je naložio obavljanje nadzora i provjeravanje plana i godišnjeg operativnog programa ovlaštenika koncesije u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.
- Državni ured za reviziju je naložio utvrđivanje kriterija i mjerila za isplatu stimulativnog dijela plaće zaposlenicima u skladu s unutarnjim aktima, te iskazivanje rashoda za amortizaciju u skladu s propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.
- Ulaganja u projekt (Rijeka Gateway) kod jedne lučke uprave nisu obavljena planiranom dinamikom, nisu ostvorena sva planirana ulaganja te nije došlo do povećanja prekrajnih kapaciteta luke i povećanja prometa tereta što je bio jedan od ciljeva navedenog projekta, te je Državni ured za reviziju izrazio mišljenje da ciljevi projekta dijelom nisu ostvareni i da projekt nije bio u cjelosti pripremljen na način koji bi omogućio njegovu učinkovitu realizaciju. Također je, zbog nepotpunog projekta, značajnog produženja rokova i neizvršenja pojedinih planiranih zadataka, predložio kvalitetniju pripremu projekata prije njihove realizacije.

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU

KLASA: 041-01/15-06/1
URBROJ: 613-01-01-15-1

Zagreb, 15. svibnja 2015.

IZVJEŠĆE O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI LUČKIH UPRAVA

Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju 14 lučkih uprava.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima koji su utvrđeni okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 6. listopada 2014. do 2. travnja 2015.

PREDMET, CILJEVI, PODRUČJA I METODE REVIZIJE

Predmet revizije bili su financijski izvještaji i poslovanje lučkih uprava za 2013.

Ciljevi revizije bili su:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa vezanih uz organizaciju i financijsko računovodstveno poslovanje
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom rada i financijskim planom
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

S obzirom na postavljene ciljeve, revizijom su obuhvaćena sljedeća područja:

- djelokrug i unutarnje ustrojstvo
- sustav unutarnjih kontrola
- planiranje i računovodstveno poslovanje
- financijski izvještaji
- prihodi
- rashodi
- imovina i obveze
- vlastiti izvori te
- programi i projekti lučkih uprava.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

U skladu s prihvaćenim međunarodnim revizijskim standardima vrhovnih revizijskih institucija, revizija je planirana i obavljena na način da osigura potrebne dokaze koji pružaju razumnu osnovu za revizijske nalaze i preporuke te ostvarenje revizijskih ciljeva. Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza, proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju lučkih uprava. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Podaci iskazani u financijskim izvještajima su uspoređeni s podacima iz ranijeg razdoblja, kao i s podacima iz financijskog plana, s ciljem utvrđivanja značajnijih odstupanja i procjene rizika. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te pravila, procedura i drugih unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Provjerena je dokumentacija u vezi prihoda od prodaje roba i pružanja usluga (od lučkih pristojbi, koncesijskih naknada i drugo), prihoda po posebnim propisima, prihoda od donacija (iz proračuna, fondova Europske unije i drugih izvora), prihoda od imovine i drugih prihoda. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnijih stavki na pojedinim računima glavne knjige, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlenike, materijalnih rashoda, rashoda amortizacije, rashoda za donacije (pomoći) i drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s čelnicima i zaposlenicima lučkih uprava te su pribavljena obrazloženja o poslovnim događajima.

KRITERIJI ZA OCJENU PRAVILNOSTI POSLOVANJA

Kriteriji za ocjenu pravilnosti poslovanja lučkih uprava utvrđeni su na temelju odredbi zakona, drugih propisa i unutarnjih akata te planova i programa rada. Sadrže potrebno, očekivano ili željeno stanje te daju okvir za procjenu i razumijevanje poslovanja lučkih uprava, utvrđivanje činjenica, donošenje odgovarajućih zaključaka i davanje preporuka.

Kriteriji za ocjenu istinitosti i vjerodostojnosti financijskih izvještaja i poslovanja, pravilnost stjecanja prihoda i ostvarenja rashoda, proizlaze iz propisa koji se primjenjuju u poslovanju lučkih uprava. To su:

- Zakon o plovidbi i lukama unutarnjih voda (Narodne novine 109/07, 132/07, 51A/13 i 152/14)
- Zakon o pomorskom dobru i morskim lukama (Narodne novine 158/03, 141/06 i 38/09)
- Zakon o javnoj nabavi (Narodne novine 90/11, 83/13, 143/13 i 13/14)
- Uredba o upravljanju i vođenju poslova lučkih uprava unutarnjih voda (Narodne novine 100/08 i 76/12)
- Uredba o računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 10/08, 7/09, 158/13, 1/14 i 44/14)
- Pravilnik o kriterijima za određivanje lučkih pristojbi (Narodne novine 20/09) i drugi propisi.

S obzirom da je donesen Zakon o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine 121/14), lučke uprave su obvezne od 1. siječnja 2015. voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema navedenom Zakonu. Također, doneseni su Pravilnik o neprofitnom računovodstvu i računskom planu (Narodne novine 1/15) te Pravilnik o izvještavanju u neprofitnom računovodstvu i Registru neprofitnih organizacija (Narodne novine 31/15).

IZRAŽENA MIŠLJENJA

O financijskim izvještajima i poslovanju revizijom obuhvaćenih lučkih uprava za 2013., izraženo je:

- **šest bezuvjetnih**
- **sedam uvjetnih mišljenja i**
- **jedno nepovoljno mišljenje.**

U nastavku, uz nazive lučkih uprava navedena su mišljenja iz prethodne revizije (ako je obavljena).

Bezuovjetno mišljenje je izraženo za:

- Javnu ustanovu Lučku upravu Osijek (bezuovjetno)
- Javnu ustanovu Lučku upravu Vukovar (bezuovjetno)
- Lučku upravu Slavonski Brod (uvjetno)
- Lučku upravu Split (uvjetno)
- Lučku upravu Šibensko-kninske županije (uvjetno) i
- Lučku upravu Zadar (bezuovjetno).

Uvjetno mišljenje je izraženo za:

- Lučku upravu Dubrovnik (uvjetno)
- Lučku upravu Pula (uvjetno)
- Lučku upravu Rijeka (uvjetno)
- Lučku upravu Senj (uvjetno)
- Lučku upravu Sisak (uvjetno)
- Županijsku lučku upravu Cres i
- Županijsku lučku upravu Krk.

Nepovoljno mišljenje je izraženo za:

- Županijsku lučku upravu Rab.

OSNOVNI PODACI O LUČKIM UPRAVAMA

Osnivanje lučkih uprava, lučke djelatnosti i njihovo obavljanje, razvrstaj morskih luka, pravni status, utvrđivanje granica, upravljanje i zaštita pomorskog dobra te druga bitna pitanja o redu u morskim lukama, uređena su Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama. Plovidba unutarnjim vodama Republike Hrvatske, način upravljanja, ustroj i rad lučkih kapetanija te druga pitanja koja se odnose na plovidbu i luke unutarnjih voda, uređeni su Zakonom o plovidbi i lukama unutarnjih voda.

Prema odredbi članka 119. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda, javne luke, kojima upravljaju lučke uprave, prema značenju u lučkom sustavu razvrstavaju se na:

- luke od državnog značaja
- luke od županijskog značaja.

Luka od državnog značaja je luka čiji je osnivač Republika Hrvatska te čiji je osnutak, razvoj i poslovanje od prometnog, gospodarskog i drugog interesa za Republiku Hrvatsku.

Luka od županijskog značaja je luka čiji je osnivač županija i čiji su osnutak, razvoj i poslovanje od prometnog, gospodarskog i drugog interesa za županiju.

U javnim lukama, lučke uprave su dužne osigurati održivost poslovanja i financijsku stabilnost, uvažavajući ekonomske kriterije vrednovanja tržišta lučkih usluga.

Razvrstaj morskih luka prema namjeni, veličini i značaju za Republiku Hrvatsku te djelatnostima, propisan je odredbama članaka 40. do 42. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama. U Republici Hrvatskoj je osnovano 29 lučkih uprava.

Od 14 lučkih uprava koje su obuhvaćene revizijom, osam je od državnog značaja (javne ustanove lučke uprave Osijek i Vukovar te lučke uprave Dubrovnik, Rijeka, Sisak, Slavonski Brod, Split i Zadar), a šest je od županijskog značaja, čiji su osnivači Istarska županija (Lučka uprava Pula), Ličko-senjska županija (Lučka uprava Senj), Šibensko-kninska županija (Lučka uprava Šibensko-kninske županije) i Primorsko-goranska županija (županijske lučke uprave Cres, Krk i Rab).

Djelatnosti lučke uprave su propisane odredbom članka 138. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda, a odnose se na organizaciju i nadzor pristajanja i manevriranja plovila u luci, kontrolu lučkog prometa, ulazaka i izlazaka prijevoznih sredstava i tereta, održavanje zajedničkih lučkih građevina na lučkom području, održavanje reda u luci, visokog stupnja sigurnosti i zaštite okoliša u luci, izgradnju i modernizaciju lučkih građevina u ime Republike Hrvatske, upravljanje slobodnom zonom na lučkom području koja je osnovana odlukom Vlade Republike Hrvatske u skladu s propisima koji uređuju slobodne zone, obavljanje stručnih poslova vezano uz davanje koncesija, nadzor nad radom koncesionara i izvršavanjem obveza iz ugovora o koncesiji, marketing i promociju lučkog prometnog pravca na transportnom tržištu, promoviranje ulaganja u luke na temelju modela javno-privatnog partnerstva, osiguravanje pružanja usluga od općeg interesa ili za koje ne postoji gospodarski interes drugih gospodarskih subjekata, izradu prijedloga planskih dokumenata za razvitak lučkog sustava na unutarnjim vodama, tehničku pomoć tijelima lokalne i područne (regionalne) samouprave na području razvoja luka i pristaništa te druge poslove određene Zakonom. Nadalje, djelatnosti lučke uprave u morskim lukama otvorenim za javni promet, prema odredbi članka 65. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, su privez i odvez brodova, jahti, ribarskih, sportskih i drugih brodica i plutajućih objekata, ukrcaj, iskrcaj, prekrcaj, prijenos i skladištenje roba i drugih materijala, prihvat i usmjeravanje vozila u svrhu ukrcaja ili iskrcaja vozila s uređenih lučkih površina, ukrcaj i iskrcaj putnika uz upotrebu lučke prekrcajne opreme te druge gospodarske djelatnosti koje su u funkciji razvoja pomorskog prometa i djelatnosti iz točke 1. do 4. ovoga članka (opskrba brodova, pružanje usluga putnicima, tegljenje, servisi lučke mehanizacije i druge servisne usluge, poslovi zastupanja u carinskom postupku, poslovi kontrole kakvoće robe te drugo).

Revizijom obuhvaćene lučke uprave imale su koncem 2013. ukupno 190 zaposlenika, pet lučkih uprava ima od 17 (Lučka uprava Zadar) do 51 zaposlenika (Lučka uprava Rijeka), dok najveći broj lučkih uprava (devet) ima do osam zaposlenika.

Prihodi i rashodi

Lučke uprave obuhvaćene revizijom ostvarile su ukupne prihode za 2013. u iznosu 284.666.176,00 kn, što čini 68,8 % ukupno ostvarenih prihoda (413.949.124,00 kn) svih 29 lučkih uprava u Republici Hrvatskoj. Vrijednosno značajnije ukupne prihode za 2013. u ukupnom iznosu 206.810.381,00 kn ili 72,7 %, ostvarile su Lučka uprava Rijeka (66.878.102,00 kn), Lučka uprava Dubrovnik (64.784.257,00 kn), Lučka uprava Split (40.436.841,00 kn) i Lučka uprava Zadar (34.711.181,00 kn). Najveći broj revizijom obuhvaćenih lučkih uprava (osam) ostvario je prihode do 10.000.000,00 kn. Podaci o ostvarenim prihodima, rashodima te višku prihoda lučkih uprava (obuhvaćenih revizijom) za 2012. i 2013., daju se u tablici broj 1.

Tablica broj 1

Prihodi, rashodi te višak prihoda
lučkih uprava za 2012. i 2013.

u kn

Redni broj	Opis	Ostvareno		Indeks (3/2)
		2012.	2013.	
	1	2	3	4
1.	Ukupni prihodi	276.080.162,00	284.666.176,00	103,1
2.	Ukupni rashodi	218.955.976,00	218.621.108,00	99,8
Višak prihoda		57.124.186,00	66.045.068,00	115,6

Prema odredbama članaka 133. i 140. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda te članaka 60. do 64. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, lučke uprave ostvaruju prihode od lučkih i pristanišnih pristojbi te naknade od koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti, prihode od donacija iz državnog, županijskog i proračuna jedinica lokalne samouprave, imovine i iz drugih izvora. Struktura ostvarenih prihoda lučkih uprava (obuhvaćenih revizijom) za 2012. i 2013., daje se u tablici broj 2.

Tablica broj 2

Struktura ostvarenih prihoda
lučkih uprava za 2012. i 2013.

u kn

Redni broj	Vrsta prihoda	Ostvareno				Indeks (4/2)
		2012.	Udjel u %	2013.	Udjel u %	
	1	2	3	4	5	6
1.	Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	134.359.795,00	48,7	143.063.536,00	50,3	106,5
2.	Prihodi od članarina i članskih doprinosa	3.371.993,00	1,2	0,00	-	-
3.	Prihodi po posebnim propisima	8.024.278,00	2,9	15.825.024,00	5,6	197,2
4.	Prihodi od imovine	21.913.810,00	8,0	20.938.701,00	7,3	95,6
5.	Prihodi od donacija	97.548.633,00	35,3	99.700.910,00	35,0	102,2
6.	Drugi prihodi*	10.861.653,00	3,9	5.138.005,00	1,8	47,3
Ukupno		276.080.162,00	100,0	284.666.176,00	100,0	103,1

* Drugi prihodi se odnose na prihode od prodaje rabljenih dizalica i motornog broda, naplaćena otpisana potraživanja, naplate šteta i refundacije troškova, prihode po ovrhama, troškove (električne energije, vode i druge troškove) koje plaćaju korisnici luke te drugo.

Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga ostvareni u iznosu 143.063.536,00 kn, koji čine 50,3 % ukupno ostvarenih prihoda, odnose se na prihode od lučkih pristojbi u iznosu 107.919.256,00 kn, prihode od koncesijskih naknada u iznosu 31.773.583,00 kn, prihode od ležarine u iznosu 2.340.380,00 kn te druge prihode (naknade za korištenje slobodne zone i odobrenja za obavljanje agencijske djelatnosti) u iznosu 1.030.317,00 kn.

Ostvareni prihodi po posebnim propisima u iznosu 15.825.024,00 kn, najvećim dijelom se odnose na koncesijske naknade i ležarine, te druge prihode (korištenje obala za vađenje pijeska, stručno osposobljavanje mlađih osoba prema državnom programu).

Lučke tarife (lučke pristojbe i lučke naknade), način i uvjeti izdavanja koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti, uređeni su Zakonom o plovidbi i lukama unutarnjih voda, Zakonom o pomorskom dobru i morskim lukama, Zakonom o koncesijama (Narodne novine 143/12), Uredbom o postupku davanja koncesije na pomorskom dobru (Narodne novine 23/04, 101/04, 39/06, 63/08, 125/10, 102/11 i 83/12) te Uredbom o postupku davanja koncesijskog odobrenja na pomorskom dobru (Narodne novine 36/04, 63/08, 133/13 i 63/14).

Kod luka unutarnjih voda, prema odredbama članaka 133. i 136. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda, odluku o lučkim pristojbama, koje čine pristojba za uporabu obale ili pristana, ležarina te pristojba za vez, donosi i javno objavljuje lučka uprava uz suglasnost ministra, na temelju kriterija za određivanje visine lučkih pristojbi koje naredbom propisuje ministar.

Kod morskih luka, prema odredbi članka 62. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, odluku o visini lučkih pristojbi donosi i javno objavljuje lučka uprava, a čine ih pristojba za upotrebu obale, brodska ležarina i pristojba za vez. Pristojba za upotrebu obale plaća se za brod koji koristi luku u svrhu ukrcavanja ili iskrcavanja putnika, tereta i vozila. Brodska ležarina plaća se za brod koji koristi luku u bilo koju svrhu, osim ukrcavanja ili iskrcavanja putnika, tereta i vozila, dok se pristojba za vez plaća za ribarski brod, jahte, ribarske, sportske ili druge brodice i plutajuće objekte.

Koncesija je, prema odredbi članka 16. istog Zakona, pravo kojim se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje pravnim i fizičkim osobama registriranim za obavljanje obrta. Prava i obveze na temelju koncesije nastaju zaključivanjem ugovora o koncesiji, a opseg i uvjeti posebne upotrebe ili gospodarskog korištenja, uređuju se odlukom i ugovorom o koncesiji, u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama te propisa donesenih na temelju navedenog Zakona.

Ostvareni prihodi od imovine se odnose na prihode od financijske imovine (pozitivne tečajne razlike i kamate) u iznosu 11.427.665,00 kn te prihode od nefinancijske imovine (zakup poslovnih prostora) u iznosu 9.511.036,00 kn.

Prihodi od donacija ostvareni u iznosu 99.700.910,00 kn odnose se na prihode od donacija iz proračuna (državnog, županijskog i gradskog) u iznosu 99.117.079,00 kn te iz proračuna Europske unije u iznosu 583.831,00 kn (Lučka uprava Pula u iznosu 278.829,00 kn za projekt Adri Seaplanes - razvijanje alternativnog i bržeg načina prijevoza kroz uspostavu stabilne hidroavionske veze pet država, Lučka uprava Vukovar u iznosu 184.704,00 kn za sudjelovanje u međunarodnom projektu Co-wanda i Javna ustanova Lučka uprava Osijek u iznosu 120.298,00 kn u visini iznosa godišnje amortizacije za dugotrajnu imovinu financiranu iz predpristupnog fonda Europske unije u ranijim godinama).

Ostvarenim prihodima financirani su rashodi ostvareni za 2013. u iznosu 218.621.108,00 kn, od čega su značajnije ukupne rashode (159.004.128,00 kn ili 72,7 %) ostvarile Lučka uprava Rijeka (69.199.696,00 kn), Lučka uprava Dubrovnik (32.679.093,00 kn), Lučka uprava Zadar (30.009.493,00 kn) i Lučka uprava Split (27.115.846,00 kn). Najveći broj revizijom obuhvaćenih lučkih uprava (devet) ostvario je rashode u iznosu do 11.000.000,00 kn.

Struktura ostvarenih rashoda lučkih uprava (obuhvaćenih revizijom) za 2012. i 2013., daje se u tablici broj 3.

Tablica broj 3

Struktura ostvarenih rashoda
lučkih uprava za 2012. i 2013.

u kn

Redni broj	Vrsta rashoda	Ostvareno				Indeks (4/2)
		2012.	Udjel u %	2013.	Udjel u %	
	1	2	3	4	5	6
1.	Rashodi za zaposlene	32.080.184,00	14,7	31.682.618,00	14,5	98,8
2.	Materijalni rashodi	69.377.235,00	31,7	69.787.271,00	31,9	100,6
3.	Rashodi amortizacije	43.013.713,00	19,6	47.797.173,00	21,9	111,1
4.	Financijski rashodi	44.323.337,00	20,2	38.632.502,00	17,7	87,2
5.	Donacije	3.270.728,00	1,5	1.527.359,00	0,7	46,7
6.	Drugi rashodi*	26.890.779,00	12,3	29.194.185,00	13,3	108,6
Ukupno		218.955.976,00	100,0	218.621.108,00	100,0	99,8

* Drugi rashodi se odnose na otplate kredita (poslovna i inozemna te Svjetska banka), vrijednosno usklađenje i otpisana potraživanja.

Vrijednosno značajniji su materijalni rashodi i rashodi za amortizaciju, ostvareni u iznosu 117.584.444,00 kn, koji čine 53,8 % ukupno ostvarenih rashoda. Materijalni rashodi se odnose na rashode za usluge u iznosu 53.036.480,00 kn, rashode za materijal i energiju u iznosu 6.513.415,00 kn, naknade troškova zaposlenima u iznosu 2.531.625,00 kn te druge materijalne rashode u iznosu 7.705.751,00 kn. Za obračun amortizacije su primijenjene stope prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija.

Također su značajni i financijski rashodi ostvareni u iznosu 38.632.502,00 kn, pri čemu se najznačajniji u iznosu 22.099.925,00 kn ili 57,2 % ukupno ostvarenih financijskih rashoda, odnose na kamate po kreditima, naknadu inozemnoj banci za neiskorišteni dio kredita, negativne tečajne razlike, naknadu za odgodu otplate glavnice kredita, bankarske usluge i usluge platnog prometa kao i zatezne kamate (Lučka uprava Zadar).

Imovina, obveze i vlastiti izvori

Na dan 31. prosinca 2013., ukupna vrijednost imovine te obveza i vlastitih izvora lučkih uprava obuhvaćenih revizijom je iskazana u iznosu 3.933.783.140,00 kn. Vrijednosno značajniju imovinu te obveze i vlastite izvore u ukupnom iznosu 3.583.402.087,00 kn ili 91,1 %, iskazale su Lučka uprava Zadar (1.542.651.037,00 kn), Lučka uprava Rijeka (1.345.306.684,00 kn), Lučka uprava Dubrovnik (358.708.136,00 kn), Lučka uprava Split (218.030.353,00 kn) i Lučka uprava Slavonski Brod (118.705.877,00 kn).

U tablici broj 4 daju se podaci o vrijednosti imovine te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2013.

Tablica broj 4

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	1. siječnja 2013.	31. prosinca 2013.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	3.137.082.080,00	3.388.758.576,00	108,0
2.	Financijska imovina	606.239.067,00	545.024.564,00	89,9
2.1.	Novac u banci i blagajni	56.931.753,00	55.314.074,00	97,2
2.2.	Depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika te za više plaćene poreze i drugo	242.254.380,00	215.396.596,00	88,9
2.3.	Zajmovi	27.437.114,00	21.774.766,00	79,4
2.4.	Dionice i udjeli u glavnici	1.624.500,00	3.260.400,00	200,7
2.5.	Potraživanja za prihode poslovanja	46.420.702,00	40.508.735,00	87,3
2.6.	Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja)	231.570.618,00	208.769.993,00	90,2
Ukupno imovina		3.743.321.147,00	3.933.783.140,00	105,1
3.	Obveze	2.323.740.830,00	2.487.523.573,00	107,0
3.1.	Obveze za rashode	120.419.807,00	90.685.511,00	75,3
3.2.	Obveze za kredite i zajmove	1.555.987.025,00	1.717.824.602,00	110,4
3.3.	Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja)	647.333.998,00	679.013.460,00	104,9
4.	Vlastiti izvori	1.419.580.318,00	1.446.259.568,00	101,9
Ukupno obveze i vlastiti izvori		3.743.321.148,00	3.933.783.141,00	105,1
Izvanbilančni zapisi		454.472.665,00	454.472.665,00	100,0

Nefinancijska imovina u vrijednosti 3.388.758.576,00 kn se odnosi na vrijednost nefinancijske imovine u pripremi (građevinski objekti, lučke građevine i projektna dokumentacija) u iznosu 1.488.632.738,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 1.318.475.579,00 kn, zemljišta u iznosu 342.947.103,00 kn, prava korištenja u iznosu 123.188.937,00 kn, lučkih građevina u iznosu 38.254.677,00 kn, postrojenja i opreme (uredska oprema, namještaj, komunikacijska oprema, uređaji, strojevi i druga oprema) u iznosu 30.185.503,00 kn, nematerijalne imovine u iznosu 18.221.214,00 kn, druge nematerijalne imovine u iznosu 9.659.850,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 6.758.288,00 kn, ulaganja u poslovne objekte u iznosu 6.515.151,00 kn, izdataka za razvoj u iznosu 3.917.606,00 kn, kulturnih dobara u iznosu 1.921.250,00 kn, druge nefinancijske imovine (projektna dokumentacija, nematerijalna prava, ulaganja na tuđoj imovini, studije, ograde međunarodnih graničnih prijelaza, nadstrešnice, putničko pristanište i ulaganja u računalne programe) u ukupnom iznosu 6.367.803,00 kn te ispravak vrijednosti proizvedene dugotrajne imovine u iznosu 6.287.123,00 kn.

Vrijednosno najznačajnija nefinancijska imovina u iznosu 3.070.538.996,00 kn ili 90,6 %, odnosi se na Lučku upravu Zadar (1.442.298.088,00 kn), Lučku upravu Rijeka (1.013.132.624,00 kn), Lučku upravu Dubrovnik (327.591.659,00 kn), Lučku upravu Split (173.042.534,00 kn) te Lučku upravu Slavonski Brod (114.474.091,00 kn).

U okviru financijske imovine, vrijednosno su najznačajniji depoziti, jamčevni polozi i potraživanja od radnika iskazani u iznosu 215.396.596,00 kn, od čega se na depozite u bankama odnosi 135.332.508,00 kn, potraživanja za predujmove 78.983.448,00 kn te jamčevne pologe, potraživanja od radnika i druga potraživanja 1.080.640,00 kn. Vrijednosno značajniji depoziti se odnose na Lučku upravu Zadar u iznosu 97.373.411,00 kn (oročavanje slobodnih povučenih sredstava kredita u iznosu 69.050.848,00 kn namijenjenih za financiranje projekta Nova luka Zadar, oročavanje vlastitih sredstava u iznosu 15.764.739,00 kn i depozit po viđenju u iznosu 12.557.824,00 kn) te Lučku upravu Split u iznosu 27.725.680,00 kn (neurošena sredstva u iznosu 19.725.680,00 kn namijenjena za financiranje projekta obnove infrastrukture gradske luke i donacija u iznosu 8.000.000,00 kn iz državnog proračuna za sufinanciranje izgradnje ribarske luke u Komizi). Depozit su također iskazale Lučka uprava Dubrovnik (4.811.000,00 kn), Lučka uprava SlavonSKI Brod (3.300.000,00 kn), Lučka uprava Rijeka (1.556.032,00 kn) te Lučka uprava Vukovar (566.385,00 kn).

Zajmovi u iznosu 21.774.766,00 kn se odnose na Lučku upravu Rijeka za potraživanje od Luke Rijeka d.d. za ugovoreni podzajam iz 2003. (iskorišteni ustupljeni dio sredstava kredita Svjetske banke) u iznosu 21.624.766,00 kn te Lučku upravu Senj u iznosu 150.000,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 40.508.735,00 kn odnose se na potraživanja od (tuzemnih i inozemnih) kupaca za lučke pristojbe, koncesijske naknade, ležarine i drugo u iznosu 39.522.846,00 kn te druga potraživanja u ukupnom iznosu 985.889,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja za prihode poslovanja odnose se na Lučku upravu Split u iznosu 14.011.752,00 kn, Lučku upravu Dubrovnik u iznosu 8.995.274,00 kn te Lučku upravu Rijeka u iznosu 5.446.238,00 kn, koje su ukupno iskazale 28.453.264,00 kn ili 70,2 % ukupnih potraživanja za prihode poslovanja.

Rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) u iznosu 208.769.993,00 kn, najvećim dijelom u iznosu 207.933.517,00 kn ili 99,6 % se odnose na Lučku upravu Rijeka na vrijednosti nabavljene dugotrajne imovine financirane kreditima do konca 2007. s tečajnom razlikom, koji se postupno umanjuju, odnosno priznaju u prihode tekuće godine razmjerno otplatnom planu odnosno dospijeću otplata kredita u skladu s računovodstvenim propisima za neprofitne organizacije (na nabavnu vrijednost dugotrajne imovine financirane iz kredita se odnosi 203.908.471,00 kn, a potraživanja po tečajnim razlikama za doznačena sredstva i potraživanja po valutnoj klauzuli za kreditna sredstva 4.025.046,00 kn). Preostali rashodi budućeg razdoblja i nedospjela naplata prihoda (aktivna vremenska razgraničenja) u ukupnom iznosu 836.476,00 kn odnose se na Javnu ustanovu Lučku upravu Osijek, Županijsku lučku upravu Krk te lučke uprave Dubrovnik, Pula, Sisak i SlavonSKI Brod.

Od ukupno iskazanih obveza u iznosu 2.487.523.573,00 kn, vrijednosno značajnije su obveze za kredite i zajmove u iznosu 1.717.824.602,00 kn, od čega se na Lučku upravu Zadar odnosi 1.078.812.067,00 kn (za financiranje projekta Nova luka Zadar i izgradnju infrastrukture na Istarskoj obali u Gradskoj luci), Lučku upravu Rijeka 492.296.245,00 kn (za nabavu lučke opreme, financiranje Rijeka Gateway projekta i kupnju nekretnina), Lučku upravu Dubrovnik 128.116.079,00 kn (za projekt izgradnje obalne infrastrukture u II. fazi i obveze na temelju ugovora o financijskom leasingu iz 2009.), Lučku upravu Split 8.338.270,00 kn (za izgradnju infrastrukture, rekonstrukciju i produljenje gata sv. Duje te naknadu troška obrade kredita za obnovu i razvoj za financiranje Projekta obnove infrastrukture luke Split), Županijsku lučku upravu Cres 5.502.107,00 kn (za rekonstrukciju i produženje pristanišnog mola u luci Martinšćica i rekonstrukciju rive u creskoj luci), Lučku upravu Pula 2.252.319,00 kn (za financiranje radova na sanaciji gata), Županijsku lučku upravu Rab 1.941.656,00 kn (za rekonstrukciju i dogradnju trajektne luke Mišnjak), Županijsku lučku upravu Krk 361.787,00 kn (za dogradnju trajektnog pristaništa) i Lučku upravu Sisak 204.072,00 kn (za dovršenje izgradnje navoza i nabavu osobnog vozila).

Odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja (pasivna vremenska razgraničenja) u iznosu 679.013.460,00 kn, odnose se na sredstva iz državnog proračuna i proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (županije i gradovi), iz predpristupnog fonda Europske unije, uplaćena za kapitalne projekte, kao što su izgradnja intermodalne infrastrukture zapadnog dijela luke, sportskih pristaništa, terminala za pretovar rasutih tereta, otplata kredita Svjetske banke za Gateway projekt, rekonstrukcija i dogradnja glavnog mola u luci Cres, dogradnja i sanacija luke Porozine. Navedeni prihodi se tijekom godine prenose na prihode razdoblja u iznosu koji ovisi o rashodima amortizacije dugotrajne imovine čija je nabava financirana iz tih prihoda.

Izvanbilančni zapisi su iskazani u iznosu 454.472.665,00 kn, a odnose se na Lučku upravu Pula u iznosu 419.332.516,00 kn (procijenjena vrijednost objekata kojima lučka uprava upravlja i koji čine pomorsko dobro), Javnu ustanovu Lučku upravu Osijek u iznosu 31.902.428,00 kn (vrijednost dugotrajne imovine u vlasništvu Republike Hrvatske u iznosu 31.676.690,00 kn i osobnog vozila kupljenog na lizing u iznosu 225.738,00 kn) i Lučku upravu Slavonski Brod u iznosu 3.237.721,00 kn (procijenjena vrijednost ovlaštenog procjenitelja zemljišta u lučkom području koje je vlasništvo Republike Hrvatske, a rješenjima Općinskog suda u Slavonskom Brodu je dano na upravljanje lučkoj upravi bez naknade). Izvanbilančni zapisi u poslovnim knjigama Županijske lučke uprave Rab u iznosu 665,00 kn, koji se odnose na sporne uplate iz prethodnog razdoblja, nisu iskazani u financijskim izvještajima za 2013.

- Programi i projekti

Revizijom obuhvaćenih deset lučkih uprava (četiri nisu imale programe i projekte) financirale su 32 programa i projekta tijekom 2013. i uložile 293.806.307,00 kn. Programi i projekti su financirani sredstvima kredita u iznosu 225.938.017,00 kn, bespovratnim sredstvima Europske unije u iznosu 496.408,00 kn te iz nacionalnih izvora u iznosu 67.371.882,00 kn.

Lučka uprava Dubrovnik je financirala najveći broj programa i projekata (16), dok su najveća ulaganja u programe i projekte u iznosu 265.883.966,00 kn ili 90,5 % ukupnih ulaganja ostvarile Lučka uprava Zadar za izgradnju trajektne luke u luci Gaženica (projekt Nova luka Zadar) i Lučka uprava Rijeka za izgradnju i ulaganja u luci Rijeka (Rijeka Gateway projekt) te uspostavu ujednačene carinske procedure u lukama Mediterana (Mednet projekt) i energetske učinkovitost u lukama (projekt GreenBerth).

Podaci o broju programa i projekata i iznosu ulaganja u 2013., po lučkim upravama daju se u tablici broj 5.

Tablica broj 5

Podaci o broju programa i projekata i iznosu ulaganja u 2013., po lučkim upravama

u kn

Redni broj	Lučka uprava	Broj programa i projekata financiranih u 2013.	Iznos ulaganja u programe i projekte u 2013.	Izvori financiranja			
				Krediti	EU-bespovratna sredstva	Nacionalni izvori	Ukupno
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Javna ustanova Lučka uprava Osijek	3	360.113,00	0,00	0,00	360.113,00	360.113,00
2.	Javna ustanova Lučka uprava Vukovar	1	184.704,00	0,00	184.704,00	0,00	184.704,00
3.	Lučka uprava Dubrovnik	16	1.216.887,00	0,00	0,00	1.216.887,00	1.216.887,00
4.	Lučka uprava Pula	1	278.829,00	0,00	278.829,00	0,00	278.829,00
5.	Lučka uprava Rijeka	3	70.817.627,00	67.281.203,00	0,00	3.536.424,00	70.817.627,00
6.	Lučka uprava Senj	2	2.540.319,00	0,00	0,00	2.540.319,00	2.540.319,00
7.	Lučka uprava Sisak	2	2.153.171,00	0,00	0,00	2.153.171,00	2.153.171,00
8.	Lučka uprava Slavonski Brod	1	32.875,00	0,00	32.875,00	0,00	32.875,00
9.	Lučka uprava Split	2	21.155.444,00	0,00	0,00	21.155.444,00	21.155.444,00
10.	Lučka uprava Šibensko-kninske županije	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
11.	Lučka uprava Zadar	1	195.066.338,00	158.656.814,00	0,00	36.409.524,00	195.066.338,00
12.	Županijska lučka uprava Cres	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
13.	Županijska lučka uprava Krk	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14.	Županijska lučka uprava Rab	0	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Sveukupno		32	293.806.307,00	225.938.017,00	496.408,00	67.371.882,00	293.806.307,00

NALAZ REVIZIJE

Financijskom revizijom lučkih uprava utvrđene su nepravilnosti i propusti koje su utjecale na izražavanje mišljenja, a odnose se na sustav unutarnjih kontrola, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihode, rashode, programe i projekte te postupke javne nabave.

- Sustav unutarnjih kontrola

Sustav unutarnjih kontrola je skup postupaka i mjera, koji se uspostavljaju s ciljem ostvarivanja učinkovitosti poslovanja, pouzdanog financijskog izvještavanja i usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima. Osnovna svrha financijskih izvještaja je davanje informacija o financijskom položaju i uspješnosti ostvarenja postavljenih ciljeva, a pretpostavka za objektivno i istinito iskazivanje podataka u financijskim izvještajima je uspostava kontrola nad postupcima evidentiranja poslovnih događaja.

Kod jedne lučke uprave (Županijska lučka uprava Rab) uočene su nepravilnosti u planiranju i računovodstvenom poslovanju, naplati i evidentiranju prihoda, trošenju sredstava, evidentiranju kapitalnih ulaganja, postupcima javne nabave te izvješćivanju o ostvarenju godišnjeg programa te je Državni ured za reviziju naložio jačanje djelotvornosti sustava unutarnjih kontrola, donošenje pisanih procedura i uputa za značajnije poslovne procese te poduzimanje radnji za uređenje načina rada kako bi se osigurao kvalitetni nadzor financijsko materijalnog poslovanja lučke uprave. Također je skrenuta pozornost na odredbe novog Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prema kojem je lučka uprava obvezna provesti samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola (kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije, praćenje i procjena sustava).

- Planiranje

Lučke uprave su donijele godišnje programe i planove rada. Revizijom je utvrđeno da financijskim planom nisu planirane pojedine vrste prihoda (Županijska lučka uprava Krk), te kod značajnijih odstupanja prihoda i rashoda u odnosu na financijski plan, nisu donesene njegove izmjene (Lučka uprava Sisak i Lučka uprava Senj). Također je utvrđeno da nije donesen cjeloviti program rada, te da prihodi i rashodi iskazani u izvještaju o izvršenju godišnjeg programa rada i razvoja lučke uprave i u financijskim izvještajima, nisu usklađeni (Županijska lučka uprava Rab).

Prema odredbi članka 5. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, neprofitna organizacija koja je obveznik vođenja dvojnog knjigovodstva obvezna je izrađivati godišnji program rada i financijski plan za njegovu provedbu. Financijski plan neprofitne organizacije sastoji se od plana prihoda i rashoda, plana zaduživanja i otplata te obrazloženja financijskog plana. Financijski plan donosi najviše tijelo neprofitne organizacije, odnosno tijelo koje je na temelju statuta neprofitne organizacije (iz stavka 1. ovoga članka) za to ovlašteno, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine za sljedeću godinu. Izmjene i dopune financijskog plana provode se tijekom godine po postupku za donošenje financijskog plana, a za njegovo zakonito i pravilno izvršavanje odgovoran je zakonski zastupnik. Prema odredbama stavka 6. istog članka Zakona, metodologiju izrade financijskog plana, izmjena i dopuna te način i uvjete izvršavanja financijskog plana, propisuje ministar financija pravilnikom o sustavu financijskog upravljanja i kontrola, izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija.

Državni ured za reviziju je naložio donošenje cjelovitog godišnjeg programa rada i financijskog plana, u skladu sa zaključkom županije te usklađenje izvještaja o izvršenju godišnjeg programa rada i financijskih izvještaja.

Također je predložio donošenje financijskog plana prema vrstama prihoda i rashoda iz računskog plana za neprofitne organizacije, radi mogućnosti praćenja ostvarenih rezultata s planiranim sredstvima, a u slučaju znatnijeg odstupanja prihoda i rashoda od plana, donijeti izmjene financijskog plana.

- **Računovodstveno poslovanje**

Lučke uprave su za 2013. vodile poslovne knjige prema odredbama Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija. Od 1. siječnja 2015. obvezne su voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija.

Nepravilnosti vezane uz računovodstveno poslovanje (lučke uprave Pula, Rijeka, Senj i Sisak te županijske lučke uprave Cres, Krk i Rab), odnose se na evidentiranje poslovnih događaja u poslovne knjige, zaključivanje poslovnih knjiga nakon roka propisanog za predaju financijskih izvještaja, popis imovine i obveza te vođenje evidencije putnih naloga. Revizijom je utvrđeno da pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u poslovnim knjigama na propisanim računima po vrstama prema računskom planu neprofitnih organizacija, a kod iskazivanja pojedinih vrsta prihoda nije primijenjeno računovodstveno načelo nastanka događaja, što je utjecalo na istinitost financijskih izvještaja. Također je utvrđeno da pojedine lučke uprave nisu obavile cjelovit popis imovine i obveza te za dio utvrđenog manjka nije utvrđena vrijednost i nije donesena odluka o postupanju s manjkovima. Vezano uz službena putovanja, utvrđeno je da evidencija putnih naloga ne sadrži podatke o nekim službenim putovanjima, te se ne vodi evidencija korištenja službenog vozila, zbog čega se ne može pratiti utrošak goriva i troškovi cestarine plaćeni elektronskom karticom.

Državni ured za reviziju je naložio lučkim upravama da poduzmu aktivnosti kako bi otklonile utvrđene nepravilnosti u dijelu računovodstvenog poslovanja, odnosno naložio je evidentiranje prihoda, rashoda, imovine i obveza, te iskazivanje prihoda prema računovodstvenom načelu nastanka događaja, zaključivanje poslovnih knjiga prije roka propisanog za predaju financijskih izvještaja, obavljanje popisa imovine i obveza, vođenje evidencije putnih naloga na način koji će osigurati podatke o svim službenim putovanjima i vođenje evidencije korištenja službenog vozila, u skladu s odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, odnosno popisa o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- **Prihodi**

Prihodi lučke uprave su: prihodi od lučkih i pristanišnih pristojbi te naknade od koncesija za obavljanje lučkih djelatnosti, prihodi od donacija iz državnog, županijskog i proračuna jedinica lokalne samouprave, prihodi od imovine te prihodi iz drugih izvora.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti vezane uz naplatu prihoda od lučkih pristojbi (županijske lučke uprave Cres, Krk i Rab). Naplata navedenih prihoda obavlja se na način da lučka uprava prijevozniku ispostavlja mjesečne račune na temelju dostavljenih izvješća broдача koja sadrže samo iznos naplaćene lučke pristojbe, a ne i podatke o broju prevezenih putnika i vozila te ukupnoj vrijednosti prodanih karata, koje služe kao osnovica za obračun lučke pristojbe.

Lučke uprave nisu zatražile od broдача dostavu izvješća s navedenim podacima, a izdani paragon blokovi ne slijede numerički niz kronološkim redom. Prema odredbi članka 15. Pravilnika o kriterijima za određivanje namjene pojedinog dijela luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja, način plaćanja veza, uvjete korištenja te određivanja maksimalne visine naknade i raspodjele prihoda (Narodne novine 94/07, 79/08, 114/12 i 47/13), pristojba za upotrebu obale za brodove koji obavljaju javni pomorski prijevoz određuje se prema broju ukranih putnika i vozila, odnosno postotku od iznosa putne isprave za brodove u lokalnom putničkom prijevozu.

Nadalje, dužnicima su upućivane opomene, za manji dio potraživanja su pokrenuti postupci ovrhe, a s obzirom da druge mjere naplate potraživanja nisu poduzimane, potraživanja su i dalje vrijednosno značajna. Kako bi se izbjegla zastara potraživanja, potrebno je posvetiti pozornost dospelosti potraživanja, jer za prekid zastare nije dovoljna opomena. Prema odredbi članka 241. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine 35/05, 41/08 i 125/11), zastara se prekida podnošenjem tužbe i svakom drugom vjerovnikovom radnjom poduzetom protiv dužnika pred sudom ili drugim nadležnim tijelom radi utvrđivanja, osiguranja ili ostvarenja tražbine.

Također je utvrđeno da lučka uprava (Lučka uprava Dubrovnik) nije provjeravala izvršavanje plana i godišnjeg operativnog programa rada ovlaštenika koncesije i o tome podnijela izvješće upravnom vijeću, što je trebala učiniti prema odredbi članka 71. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

Državni ured za reviziju je naložio radi kontrole naplate lučke pristojbe zatražiti od linijskog prijevoznika dostavu podataka o broju prevezenih putnika i vozila u skladu s odredbama Pravilnika o kriterijima za određivanje namjene pojedinog dijela luke otvorene za javni promet županijskog i lokalnog značaja, način plaćanja veza, uvjete korištenja te određivanje maksimalne visine naknade i raspodjele prihoda. Naložio je poduzimati mjere za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda u skladu s odredbama Zakona o obveznim odnosima te je predložio propisati uvjete, kriterije i postupke provođenja mjera naplate i otpisa potraživanja.

Nadalje, Državni ured za reviziju je naložio obavljanje nadzora i provjeravanje plana i godišnjeg operativnog programa ovlaštenika koncesije u skladu s odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

- **Rashodi**

Prema odredbi članka 61. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, prihodi lučke uprave su namijenjeni za izgradnju i održavanje lučke podgradnje i nadgradnje, opremanje luke opremom za zaštitu mora od onečišćenja s brodova, održavanje dubine u luci i na sidrištu luke te za troškove poslovanja lučke uprave. Prema odredbi članka 140. Zakona o plovidbi i lukama unutarnjih voda, iz prihoda lučke uprave financira se njena djelatnost te građenje i modernizacija lučkih građevina u skladu s planom i programom iz članaka 103. i 128. ovoga Zakona, ovisno o razvrstaju pojedine luke.

Nadalje, odredbom članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, između ostalog, propisano je da se poslovanje neprofitne organizacije treba temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te da se sustavom unutarnjih kontrola osigurava upravljajući rizicima, razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva neprofitne organizacije, sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito.

Revizijom utvrđene nepravilnosti odnose se na rashode za zaposlene i rashode za amortizaciju. Lučka uprava Pula je isplaćivala stimulacije zaposlenicima bez primjene kriterija utvrđenih unutarnjim aktom, te isplatu stimulacije za postignute uspješne rezultate poslovanja koji nisu predviđeni unutarnjim aktom i ugovorom o radu. Također je pojedinim zaposlenicima isplaćivala stimulacije na temelju odluka ravnatelja, bez propisanih kriterija i mjerila za utvrđivanje stimulatnog dijela plaće i uvjeta za isplatu nagrade.

Vezano uz rashode za amortizaciju (Županijska lučka uprava Rab), utvrđena je nepravilnost kod obračuna amortizacije za dugotrajnu imovinu u upotrebi nabavljenu u prethodnim godinama. Odlukom ravnatelja, kao rashod priznata je amortizacija u visini jedne trećine obračunane amortizacije prema propisanim stopama, zbog čega su rashodi manje iskazani. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 55. stavka 1. Uredbe o računovodstvu neprofitnih organizacija, odnosno odredbom članka 24. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, prema kojima se vrijednost pojedinog predmeta dugotrajne nefinancijske imovine amortizira, odnosno ispravlja linearnom metodom u korisnom vijeku upotrebe počevši od prvog dana mjeseca iza mjeseca u kojem je imovina stavljena u upotrebu.

Državni ured za reviziju je naložio utvrđivanje kriterija i mjerila za isplatu stimulatavnog dijela plaće. Također je naložio amortizaciju obračunavati u skladu s propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- **Programi i projekti**

Vežano uz provođenje programa i projekata, revizijom su utvrđeni propusti kod jedne lučke uprave (Lučka uprava Rijeka). Uočeno je da ulaganja u projekt (Rijeka Gateway), koji se obavljao u tri faze (Rijeka Gateway projekt I, Dodatak i Rijeka Gateway projekt II), na temelju zaključenih ugovora o kreditu sa Svjetskom bankom, uz prethodnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske, nisu obavljena planiranom dinamikom, nisu ostvarena neka planirana ulaganja (radovi na obnovi dijela lučke infrastrukture i suprastrukture, rušenje i izgradnja skladišta na pristaništu i nabava opreme za zaštitu okoliša) te nije došlo do povećanja prekrcajnih kapaciteta luke i povećanja prometa tereta. Cilj projekta je ulaganje u luku Rijeka kako bi se ostvarili veći prihodi Lučke uprave Rijeka, putem povećanja prekrcajnih kapaciteta luke i prometa, te postupno smanjivanje financiranja lučke uprave iz državnog proračuna kroz povećanje udjela vlastitih sredstava u financiranju investicijskih rashoda i rashoda održavanja lučke podgradnje. Zbog nedostataka u projektima za pojedine radove i kašnjenja u izvođenju radova te izvođenja nepredviđenih radova, produžavani su rokovi korištenja kredita Svjetske banke, dio kredita je otkazan i mijenjani su planovi ulaganja.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da ciljevi projekta dijelom nisu ostvareni, jer u razdoblju od 2004. do 2014. nije ostvaren dio planiranih ulaganja, te nije ostvareno povećanje prekrcajnih kapaciteta luke i povećanje prometa tereta. Nadalje je izrazio mišljenje da projekt nije bio u cjelosti pripremljen na način koji bi omogućio učinkovitu realizaciju, a zbog nepotpunog projekta (razlika između potreba predviđenih projektom i stvarnog stanja), značajnog produženja rokova i neizvršenja planiranih zadataka, Državni ured za reviziju je predložio kvalitetniju pripremu projekata prije njihove realizacije.

- **Javna nabava**

Prema odredbama članka 5. Zakona o javnoj nabavi, te članka 3. stavka 1. točke 5. Pravilnika o popisu obveznika primjene Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 19/12), lučke uprave su javni naručitelji, odnosno pravne osobe koje su osnovane za određene svrhe radi zadovoljavanja potreba u općem interesu, te su obvezne primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi.

Plan nabave, prema odredbi članka 20. Zakona o javnoj nabavi, javni naručitelj je obavezan objaviti na mrežnim stranicama u roku 60 dana od dana donošenja proračuna, odnosno financijskog plana, dok sve izmjene i dopune plana nabave javni naručitelj objavljuje odmah na mrežnim stranicama. Objavljeni plan nabave i sve njegove izmjene i dopune moraju na mrežnim stranicama biti dostupne najmanje do 30. lipnja sljedeće godine. Vođenje, ažuriranje podataka i objava Registra ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma, propisana je odredbom članka 21. navedenog Zakona.

Revizijom je utvrđeno da lučka uprave nije na svojim mrežnim stranicama objavila plan nabave (Županijska lučka uprava Krk), odnosno izmjene plana nabave (Lučka uprava Pula). Također je utvrđeno da lučka uprava nije sastavila Registar ugovora o javnoj nabavi (Županijska lučka uprava Rab) ili ga objavila na svojoj mrežnoj stranici (Županijska lučka uprava Krk).

Pregledom pojedinačnih postupaka javne nabave utvrđeni su sljedeći propusti i nepravilnosti: izvješće o javnoj nabavi nije dostavljeno tijelu nadležnom za sustav javne nabave, obavijest o zaključivanju ugovora za nepredviđene radove (rekonstrukcija trajektnog pristaništa) nije objavljena u Elektroničkom oglasniku javne nabave, za pojedine usluge i radove nisu provedeni planirani postupci javne nabave (izrada hidrografske izmjere područja i produbljenje luke, radovi na sanaciji urušenog mula u luci), a nabava roba (električne energije) obavljena je bez primjene propisanih postupaka nabave, izravnim ugovaranjem.

Također je utvrđeno da je za ugovorene radove (rekonstrukcija privezišta), nakon pregovaračkog postupka javne nabave bez prethodne objave, zaključen dodatak ugovoru za dodatne radove (produbljivanje morskog dna), čime je povećana vrijednost radova za 27,1 %.

Državni ured za reviziju je naložio sastavljati i objavljivati plan nabave i njegove izmjene, provoditi postupke nabave i objavu podataka, voditi i objavljivati Registar ugovora o javnoj nabavi i okvirnih sporazuma te sastavljati izvješća o javnoj nabavi i dostavljati ih tijelu nadležnom za sustav javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također je naložio prije izvođenja eventualnih dodatnih, nepredviđenih radova ugovoriti navedene radove.

U tablici u nastavku navode se područja u kojima su revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti, a utjecale su na izražavanje uvjetnog i nepovoljnog mišljenja o financijskim izvještajima i poslovanju.

Tablica broj 6

Područja u kojima su utvrđene nepravilnosti i propusti,
koji su utjecali na izražavanje uvjetnog i nepovoljnog mišljenja

Redni broj	Lučka uprava	Sustav unutarnjih kontrola	Planiranje i računovodstveno poslovanje	Prihodi	Rashodi	Programi i projekti	Javna nabava
	1	2	3	4	5	6	7
1.	Lučka uprava Dubrovnik			x			
2.	Lučka uprava Pula		x		x		x
3.	Lučka uprava Rijeka		x			x	
4.	Lučka uprava Senj		x				x
5.	Lučka uprava Sisak		x				
6.	Županijska lučka uprava Cres		x	x			
7.	Županijska lučka uprava Krk		x	x			x
8.	Županijska lučka uprava Rab	x	x	x	x		x

ZAKLJUČAK

Prema odredbama članka 3. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, koji je u primjeni od 1. siječnja 2015., poslovanje lučkih uprava treba se temeljiti na načelu dobrog financijskog upravljanja i kontrola te načelu javnosti i transparentnosti. Financijsko upravljanje i kontrole su sustav unutarnjih kontrola kojim se osigurava, upravljajući rizicima razumna sigurnost da će se u ostvarivanju ciljeva sredstva koristiti namjenski, etično, ekonomično, djelotvorno i učinkovito. Načelo javnosti i transparentnosti znači obvezu osiguranja javnosti u područjima primjene ovoga Zakona koja se odnose na financijsko izvještavanje.

Lučke uprave su, prema odredbama članka 4. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, obvezne provesti samoprocjenu učinkovitog i djelotvornog funkcioniranja sustava financijskog upravljanja i kontrola, koji se temelje na pet međusobno povezanih komponenti unutarnjih kontrola a obuhvaća: kontrolno okruženje, upravljanje rizicima, kontrolne aktivnosti, informacije i komunikacije te praćenje i procjenu sustava. Za provođenje financijskog upravljanja i kontrola primjenom navedenih komponenata, odgovoran je zakonski zastupnik lučke uprave.

Financijskom revizijom 14 lučkih uprava, kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje za 2013., utvrđene su nepravilnosti i propusti u području sustava unutarnjih kontrola, planiranja i računovodstvenog poslovanja, prihoda, rashoda, programa i projekata te postupaka javne nabave. Kod najvećeg broja lučkih uprava (sedam) utvrđeni su propusti i nepravilnosti u području planiranja te računovodstvenog poslovanja. Prema odredbama članaka 5. i 11. Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija, za zakonito i pravilno izvršavanje financijskog plana te ustroj, zakonito poslovanje i vođenje računovodstvenih poslova, odgovoran je zakonski zastupnik.

Za sve utvrđene nepravilnosti i propuste u poslovanju lučkih uprava, Državni ured za reviziju je dao naloge i preporuke, čija bi provedba pridonijela povećanju usklađenosti poslovanja sa zakonima i drugim propisima te učinkovitosti korištenja sredstava.

U prilogu se daju pojedinačna izvješća o obavljenoj financijskoj reviziji za 2013. lučkih uprava (14).